فصل 2: جریان اطلاعات در یاخته

گفتار ۲: بهسوی پروتئین

- 71. ساختاری که پروتئینهای یاخته با کمک آن ساخته میشوند، در محلی قرار دارد که امکان ندارد دنای اصلی یاخته) نیز در آنجا واقع باشد.
- 72. در فرایند ترجمه، تنوع رمزهها بیشتر از تنوع آمینواسیدهای مورد استفاده است و هر رمزه توسط یک پادرمزه شناسایی میشود.
- 73. در یاختههای چندهستهای بدن انسان، شکسته شدن پیوند بین آمینواسید و tRNA و تشکیل پیوند پپتیدی توسط آنزیم غیر پروتئینی در جایگاه A ریبوزوم انجام می شود.
- 74. در مرحله آغاز ترجمه یک مولکول mRNA رنای ناقل آغازگر که آنتی کدون آن UAC است، در ابتدا مستقیماً وارد جایگاه A ریبوزوم می شود.
- 75. شکل مقابل نوعی ساختار درون یاختهای را نشان میدهد که در آن، هر توالی سه نوکلئوتیدی از یک رنای پیک که در جایگاه E قرار گرفته است برخلاف هر توالی که در جایگاه A قرار می گیرد بهنوعی آمینواسید ترجمه شده است.
  - 76. جهش در توالی نوکلئوتیدی هر اگزونی، قطعاً موجب تغییر در توالی آمینواسیدی رشتههای پلی پپتیدی حاصل از آن میشود. + فصل 4
  - 77. نمی توان گفت بخشی از ساختار tRNA که تعیین کننده نوع آمینواسید متصل به آن است برخلاف جایگاه اتصال آمینواسید می تواند دارای سه نوکلئوتید بدون پیوند هیدروژنی باشد.
  - 78. اگر آنتی کدون موجود در tRNA به صورت UCG باشد، آنگاه توالی نوکلئوتیدی DNA رمز کنندهٔ کدون مکمل آن TCG خواهد بود.
- 79. میتوان گفت که طی ترجمه یک رنای پیک، آخرین پیوند پپتیدی بین آمینواسیدهای یک رشته پپتیدی، با جابهجایی آخرین tRNA از جایگاه A تشکیل خواهد شد.
  - 80. در مرحله طویل شدن و پایان ترجمه، همانند مرحله طویل شدن و پایان فرایند رونویسی، پیوند هیدروژنی شکسته میشود.
    - 81. رونوشت اگزونهایی که در وسط ژن قرار دارد برخلاف رونوشت اگزون اول به طول کامل ترجمه میشود.
    - 82. در هر ژنی، هر سه نوکلئوتید متوالی که در رشته الگو قرار دارند، یک رمز و مکمل آن یک کدون محسوب میشود.
  - 83. در پروکاریوتها ممکن است پیش از پایان رونویسی از یک ژن، ترجمه رنای پیک حاصل از همان ژن آغاز شود و قطعاً جهت رونویسی و ترجمه یکسان خواهد بود.
- 84. رونوشت بخش ابتدایی اگزون او رونوشت بخش انتهایی اگزون آخر برخلاف رونوشت اگزونهایی که در وسط قرار دارند، ترجمه نمیشوند.
  - 85. آنتی کدون tRNA، همواره باز پورین دارد و با تشکیل پیوندهای هیدروژنی در ساختمان tRNA تاخوردگی ایجاد میشود.
- 86. در فرایند ترجمه، همواره تشکیل پیوند پپتیدی بین دو آمینواسید برخلاف شکستن پیوند بین رشته پلی پپتیدی و tRNA در جایگاه A ریبوزوم اتفاق میافتد.
- 87. در فرایند ترجمه، خروج tRNA از جایگاههای ریبوزوم، همواره پس از جابهجایی ریبوزوم رخ میدهد که بعد از جابهجایی، یک tRNA متصل به آمینواسید وارد جایگاه A ریبوزوم میشود.
- 88. در فرایند پروتئینسازی، میتوان گفت ورود هر tRNA به جایگاه A ریبوزوم، به معنی ترجمه آن کدون در مرحله طویل شدن است.
- 89. بیشتر نوکلئوتیدهای دو رنای ناقلی که از روی دو ژن متفاوت رونویسی شدهاند، با هم مشابهاند و در عمل ترجمه یک رنای پیک، اغلب رناهای ناقل مستقر شده در ریبوزوم، در جایگاه A ریبوزوم با کدون مکمل خود پیوندهای هیدروژنی برقرار میکنند.
- 90. در مرحلهای از ترجمه که هنوز پیوند پپتیدی تشکیل نشده است، مولکول حامل آمینواسیدی که در جایگاه P ریبوزوم قرار دارد، در تشکیل بیش از ۷ پیوند هیدروژنی شرکت کرده است.
  - 91. در ساختار یک مولکول پادتن مونومرهایی شرکت دارند که هر کدام کدون خاص خود را در مولکول mRNA دارد.

- 92. در ترجمه طی مرحله طویل شدن، بهطور طبیعی، هیچگاه یک آمینواسید متصل به tRNA که در جایگاه A ریبوزوم قرار دارد، نمی تواند از tRNA خاص خود جدا شود.
- 93. در مرحلهای از ترجمه که دو tRNA به طور همزمان می توانند در یک ریبوزوم حضور داشته باشند، این امکان وجود دارد که جایگاه A و E به طور همزمان دارای tRNA باشند.
  - 94. در عمل ترجمه یک mRNA تعداد کدونهایی که وارد جایگاه A ریبوزوم میشوند، برابر با تعداد کدونهایی هستند که وارد جایگاه P آن میشوند.
  - 95. در عمل ترجمه هر mRNA تعداد انواع کدونهایی که وارد جایگاه A ریبوزوم میشوند، بهطور حتم با تعداد انواع کدونهایی که وارد جایگاه P آن میشوند، برابر است.
    - 96. در مرحله طویل شدن ترجمه، بعد از تشکیل پیوند پپتیدی اولین آمینواسید با دومین آمینواسید، بلافاصله اولین کدون (کدون آغاز) وارد جایگاه E ریبوزوم می شود.
    - 97. کدون ها عمومی هستند و در همه جانداران یکساناند، درنتیجه هر کدون در پروکاریوتها مانند یوکاریوتها فقط به یک نوع آمینواسید ترجمه میشود.
- 98. می توان گفت در زمان ترجمه، پیوندهای پپتیدی بین آمینواسیدها و پیوندهای هیدروژنی بین کدون و آنتی کدون فقط در جایگاه A ریبوزوم تشکیل می شود.
  - 99. در مرحله ادامه ترجمه همواره پس از خروج tRNA از جایگاه E، ریبوزوم بهاندازه یک جایگاه جابهجا میشود.
    - 100. در شکل مقابل، هر نوکلئوتیدی که در تشکیل پیوند هیدروژنی شرکت نکرده است،

نمی تواند موجب افزایش تعداد نوعی پیوند در ساختار نهایی مولکول شود.

- 101. در فرایند پروتئینسازی، اتصال tRNA آزاد با آمینواسید خاص خود، همانند آزاد شدن زنجیره پلی پپتیدی از آخرین tRNA درون ریبوزوم انجام می شود.
- 102. مىتوان گفت كه قبل از پايان ترجمه، تعداد آمينواسيدهايى كه به tRNA واقع در
- جایگاه A ریبوزوم متصل هستند با تعداد کدونهایی که در جایگاه A مستقر شدهاند برابر است.
- 103. در هر مرحلهای از ترجمه که پلی پپتید میتواند جایگاه P ریبوزوم را ترک کند، تشکیل پیوند پپتیدی رخ نمیدهد.
- 104. با توجه به این که بعد از تشکیل هر پیوند پپتیدی، ریبوزوم یکبار جابه جا می شود، می توان گفت که پس از تشکیل سی و سومین پیوند پپتیدی، سی و سومین جابه جایی ریبوزوم رخ می دهد.
- 105. در یاختههایی که میان فرایند رونویسی و ترجمه فاصله وجود دارد، از آنجاکه رنای پیک دارای عمر طولانی تر است، م برای پروتئینسازی، فرصت بیشتری وجود دارد.
- 106. هنگامی که رمز؛ پایان وارد جایگاه A ریبوزوم می شود، باعث می شود که با شکسته شدن یک پیوند اشتراکی، پلی پپتید از tRNA واقع در جایگاه P جدا شود.
  - 107. مولکولهای رنای پیک ساخته شده در ریزوبیوم ها قبل از عمل ترجمه تعدادی از نوکلئوتیدهایش حذف میشود.
- 108. در فرایند ترجمه یک رنای پیک، تعداد کدونهایی که از جایگاه A وارد جایگاه P ریبوزوم می شود با تعداد tRNAهایی که از جایگاه E ریبوزوم خارج می شود، برابر است.
- 109. به طورمعمول در تمام مراحل ترجمه، همواره بین بازهای آلی موجود در جایگاههای ریبوزوم پیوند هیدروژنی تشکیل میشود.
  - 110. پروتئینهایی که در درون لیزوزوم قرار دارند، توسط ریبوزومهای مستقر روی شبکه آندوپلاسمی تولید و سپس به دستگاه گلژی وارد میشوند.
    - 111. در فرایند ترجمه یک رنای پیک، میتواند ۶۱ نوع کدون وارد جایگاه P و ۶۴ نوع کدون وارد جایگاه A شود.
  - 112. نمی توان گفت که در فرایند ترجمه در یک یاخته یوکاریوتی، ممکن است مولکولی وارد برخی جایگاههای ریبوزوم شود که ناقل آمینواسیدها نیست.
- 113. آخرین آنتی کدونی که در جایگاه A مستقر میشود مکمل آخرین کدون قابل ترجمه است؛ یعنی آخرین آنتی کدون جایگاه A، آخرین آنتی کدونی است که در جایگاه P قرار می گیرد.

- 114. در رابطه با جایگاه E ریبوزوم می توان گفت که اغلب رناهای ناقل شرکت کننده در فرایند ترجمه به آن وارد می شوند و هم چنین تعداد رناهای ناقلی که از جایگاه E خارج می شوند برابر با تعداد پیوندهای پپتیدی در حال ساخت است.
  - 115. هر کدونی مکمل یک آنتی کدون است و هر آنتی کدونی مکمل یک کدون است.
- 116. میتوان گفت که در فرایند ترجمه، اولین کدونی که وارد جایگاه A ریبوزوم میشود با دومین کدونی که وارد جایگاه P ریبوزوم میشود یکسان است.
- 117. پس از ورود کدون پایان ترجمه به جایگاه A ریبوزوم، یک آنزیم، رشته پلی پپتیدی متصل به tRNA را هیدرولیز می کند.
- 118. در فرایند ترجمه، عامل آزادکننده باعث شکستن پیوند بین آخرین آمینواسید واردشده به ریبوزوم و نوکلئوتید tRNA در جایگاهی از ریبوزوم می شود که اولین آمینواسید در آن قرار گرفته است.
- 119. شکل مقابل مرحلهای از فرایند ترجمه را نشان میدهد. در این مرحله، تعداد رناهای ناقلی که به ریبوزوم وارد میشوند برابر تعداد آمینواسیدها و تعداد رناهای ناقل ورودی به جایگاه P، برابر تعداد رناهای ناقل خارجشده از جایگاه E است.
  - 120. بعد از تشکیل آخرین پیوند پپتیدی، tRNA ماقبل آخر از جایگاه E خارج می شود و با جابه جایی ریبوزوم، آخرین tRNA

متصل به زنجیره پلی پپتیدی وارد جایگاه P میشود.

- 121. پروتئینهایی که از طریق برونرانی از یاخته یوکاریوت خارج میشوند، توسط رناتنهای آزاد در ماده زمینه سیتوپلاسم ساخته شدهاند.
- 122. ریبوزومهای آزادی که در ماده زمینه سیتوپلاسم یاختههای یوکاریوتی قرار دارند، میتوانند در سنتز انواعی از پروتئینهایی شرکت کنند که در مرحله پرومتافاز به سانترومر کروموزومها، متصل میشوند.
- 123. در تجمع ریبوزومها روی یک RNA در حال ترجمه در یاخته پروکاریوت، نزدیکترین ریبوزوم به آنزیم رنابسپارازیم نسبت به سایر ریبوزومها، رشته پلی پپتیدی طویلتری ایجاد کرده است.
- 124. در عمل ترجمه، زمانی که رشته پلی پپتیدی متصل به رنای ناقل در جایگاه P قرار داشته باشد تعداد جابه جایی ریبوزوم یکی کمتر از تعداد آمینواسیدهای رشته پلی پپتیدی است.
- 125. طی ترجمه، در مرحله طویل شدن، همزمان با خروج tRNA از جایگاه E ریبوزوم، پیوند پپتیدی در جایگاه A ریبوزوم ایجاد می شود.
- 126. در عمل ترجمه زمانی که در جایگاه A ریبوزوم، رشته پلی پپتیدی در حال ساخت متصل به رنای ناقل، دارای n آمینواسید باشد، تعداد جابه جایی ریبوزوم n-1 خواهد بود.
  - 127. در یاختههای یوکاریوتی، هر نوکلئوتید در پیوند اشتراکی شرکت میکند که توسط آنزیمهای دنابسپاراز و رنابسپاراز ایجاد می شود.
    - 128. كدون هاى آغاز در هر mRNA توالى سه نوكلئوتيدى مكمل TAC هستند.
    - 129. در یک یاخته یوکاریوتی هر نوکلئوتید رناهای ناقل فقط میتواند با نوکلئوتیدهای دیگری پیوند اشتراکی ایجاد کند.
    - 130. در یک یاخته بنیادی جنینی، نوعی محصول مستقیم ژن میتواند بین مونومرهای متفاوت، پیوند اشتراکی برقرار کند.
      - 131. هر کدون در پروکاریوتها مانند یوکاریوتها فقط به یک نوع آمینواسید ترجمه میشود.
- 132. در انسان در یاختههای لنفوسیت B، محصول نهایی حاصل رونویسی نوعی رنابسپاراز، خود توانایی رونویسی ژنهای سازنده خود را دارد.
  - 133. رنای ناقل بلافاصله پس از اولین تاخوردگی، میتواند توسط نوعی آنزیم با آمینواسید پیوند اشتراکی ایجاد کند.

- 134. در عمل پروتئینسازی فقط رنای ریبوزومی در ساختار ریبوزوم میتواند موجب ایجاد نوعی پیوند اشتراکی بین آمینواسید و رشتههای پلیمری شود.
  - 135. در باکتری برخلاف یاخته یوکاریوتی برای ساخت ریبوزوم فقط یک نوع آنزیم شرکت دارد.

قيدها

- 136. تعداد (زیادی/کمی) از آمینواسیدها توسط بیش از یک نوع tRNA حمل میشوند و هرچند نوع tRNA، یک نوع آمینواسید را حمل می کند.
  - 137. محصول نهایی فرایند ترجمه هر رنای پیک با تعداد زیادی نوکلئوتید (قطعاً / احتمالاً) یک پلی پپتید خواهد بود.
    - 138. جدا شدن (همهٔ / اغلب) آنتی کدون ها از کدون ویژه خود، در جایگاه E اتفاق می افتد.
    - 139. جایگاه اتصال به آمینواسید در (همه / اغلب) رناهای ناقل واردشده به جایگاه E، خالی است.
- 140. در سلولهای یوکاریوت (همهٔ / اغلب) RNAپلیمرازهایی که در اندامکهای دوغشایی ساخته میشوند، در همان محل فعالیت دارند.
  - 141. در مرحله طویل شدن ترجمه در ریبوزوم، (همهٔ / اغلب) انواع کدون های موجود در یک رنای پیک، میتوانند به جایگاه A وارد شوند.
    - 142. در عمل ترجمه (اغلب/ همه) آنتی کدون ها در جایگاه A ریبوزوم خوانده میشوند.